

UDENRIGSMINISTERIET

ORIGINALERSEMPLAR

10 JAN. 1991

Medlemmerne af
Folketingets markedsudvalg
og disses stedfortrædere

ASIATISK PLADS 2
1448 KØBENHAVN K
TELEFON: 33 92 00 00
GIROKONTO 3 00 18 06
TELEX: 31292 ETR DK
TELEGRAMADRESSE: ETRANGERES
TELEFAX: 31 54 05 33

1 bilag Afdeling/kontor M.1 J. nr. 400.C.2-0 Dato 10. januar 1991

Afdelings- og kontorbetegnelse bedes ved besvarelse anført på kuerten.

./.

Til underretning for Folketingets markedsudvalg fremsendes vedlagt et formandskabspapir vedrørende subsidiaritetsprincippet. Papiret er fremlagt i regeringskonferencen om en politisk union.

Ejner Munk Jensen

7. januar 1991 (08.01)

SN 1027/91
ORIG. f

UP/1/91

in/BS/fh

NOTE FRA FORMANDSKABET

Vedr.: Subsidiaritetsprincippet og udvidelse og styrkelse af Fællesskabets indsats

Subsidiaritetsspørgsmålet hænger nøje sammen med en eventuel udvidelse eller omdefinering af Fællesskabets beføjelser. Princippet har betydning såvel for fastlæggelsen af Fællesskabets beføjelser som for iværksættelsen og udevelsen deraf.

Formandskabet foreslår derfor, at spørgsmålene om subsidiaritet og beføjelser behandles under ét.

Subsidiaritet

Der hersker bred enighed om, at subsidiaritetsprincippet udtrykkeligt skal indarbejdes i Traktaten. På samlingen den 14. og 15. december i Rom erkendte Det Europæiske Råd "den betydning subsidiaritetsprincippet har ikke blot i forbindelse med en udvidelse af Unionens ansvarsområde, men også for iværksættelsen af Unionens politikker og afgørelser".

1. Det første problem, som skal løses, er definitionen af subsidiaritetsprincippet. Formandskabet foreslår følgende affattelse:

"Fællesskabet handler kun med henblik på at træffe de foranstaltninger, som det i henhold til nærværende Traktat tilkommer det at træffe, samt med henblik på at virkeliggøre de mål, som er fastsat deri. Det handler, når de foranstaltninger, der skal træffes, på grund af deres rækkevidde eller indvirkning nødvendiggør løsninger, der går ud over en medlemsstats grænser, og når en indsats fra fællesskabets side vil være mere effektiv end foranstaltninger, der træffes på medlemsstatsniveau."

2. Med hensyn til placering kan denne generelle definition enten indarbejdes i præamblen eller i Traktatens dispositive del blandt de principper, der anføres i Traktatens første del (jf. skrivelse fra Domstolen af 12. december 1990). Det bør bemærkes, at i begge tilfælde udelukker indarbejdelsen af det generelle princip ikke, at princippet præciseres i særbestemmelserne om fællesskabsinstitutionernes beføjelser.
3. Ud over ovennævnte definition kunne man overveje at indsætte en bestemmelse i Traktatens dispositive del, som mere specielt skal forpligte Kommissionen, når den udarbejder sine forslag. En sådan bestemmelse kunne affattes som følger:

"Når Kommissionen udarbejder sine forslag med henblik på at virkeliggøre målene i nærværende Traktat, følger den subsidiaritetsprincippet som fastsat i (...) i nærværende Traktat."

4. Spørgsmålet er, om man ud over den domstolskontrol, som udøves af Domstolen i medfør af de nuværende bestemmelser i Traktaten, ønsker et ekstra kontrolniveau i form af en "forhåndsudtalelse" fra Domstolen. Der er i den forbindelse to løsningsmodeller:

- a) Der er for det første muligheden af at indhente en udtalelse fra Domstolen før eller under behandlingen af et forslag fra Kommissionen. En sådan bestemmelse kunne affattes som følger:

"Rådet, Kommissionen eller en medlemsstat kan indhente en udtalelse fra Domstolen om, hvorvidt et forslag fra Kommissionen er foreneligt med subsidiaritetsprincippet som fastsat i (...), før eller medens de kompetente institutioner behandler det pågældende forslag. Domstolen afgiver udtalelse efter en hasteprocedure, som suspenderer behandlingen af forslaget. Hvis Domstolen afgiver negativ udtalelse, trækker Kommissionen forslaget tilbage eller ændrer det."

- b) En anden mulighed, som er blevet foreslået af Europa-Parlamentet, kunne være en bestemmelse om, at Domstolen skal høres efter den endelige vedtagelse af en retsakt, men før denne træder i kraft, med den virkning, at Traktaten i tilfælde af en negativ udtalelse fra Domstolen skal revideres (EØF-Traktatens artikel 238).

Omdefinering og udvidelse af beføjelserne

På samlingen den 14. og 15. december noterede Det Europæiske Råd, at

"der hersker bred enighed om, at der er behov for at udvide eller omdefinere Fællesskabets beføjelser på nærmere afgrænsede områder."

Det anmoder konferencen om blandt andet at holde sig følgende områder for øje:

"- den sociale dimension, herunder behovet for en dialog mellem arbejdsmarkedets parter;

- økonomisk og social samhørighed mellem medlemsstaterne;
- øget miljøbeskyttelse for at sikre bæredygtig vækst;
- sundhedssektoren og navnlig bekæmpelsen af alvorlige sygdomme;
- en forskningsindsats, der står i et rimeligt forhold til udviklingen af Fællesskabets konkurrenceevne;
- en energipolitik, der tager sigte på at skabe større sikkerhed og effektivitet, bl.a. under hensyn til samarbejdet i hele Europa;
- etablering af en overordnet infrastruktur i Fællesskabet, bl.a. med henblik på færdiggørelse af et transeuropæisk net;
- bevarelse af den europæiske kulturarvs forskelligartethed og fremme af kulturudvekslinger og uddannelse."

I konklusionerne fra Rom omtales ligeledes andre områder, som for øjeblikket behandles i mellemstatsligt regi:

"Det bør ligeledes overvejes, om og hvordan det arbejde, der i øjeblikket udføres i mellemstatsligt regi, herunder visse nøgleområder under indenrigsministerierne og inden for retsvæsenet såsom indvandring, visapolitik, asylret, narkotikabekæmpelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet kan blive inddraget under Unionens ansvarsområde."

Drøftelsen af de spørgsmål, der for øjeblikket henhører under det mellemstatslige samarbejde, vil kunne ske i analogi med behandlingen af afsnittene om udenrigs- og sikkerhedspolitik (p.m. jf. resultaterne af arbejdet i "Gruppen af Formandskabets Venner").

I forbindelse med drøftelsen af spørgsmålene om udvidelse eller omdefinering af beføjelserne skal regeringskonferencen tage udgangspunkt i subsidiaritetsprincippet som retningslinje og politisk princip. Den skal ligeledes vurdere, om det er hensigtsmæssigt at præcisere subsidiaritetsprincippet i de specifikke bestemmelser, der skal indsættes i Traktaten.

Ved siden af de udtrykkelige beføjelser, der er angivet i Traktaten, vil man kunne ændre Traktatens nuværende artikel 235 ved at frigøre den fra sin økonomiske målsætning. Det forekommer hensigtsmæssigt med en udtrykkelig henvisning til subsidiaritetsprincippet i den således ændrede artikel 235. Spørgsmålet er, hvilken rolle Europa-Parlamentet skal have inden for den nye artikel 235: høring eller samstemmende udtalelse?

Den nye artikel 235 kunne affattes således:

"Såfremt en handling fra Fællesskabets side viser sig påkrævet for at virkeliggøre et af Fællesskabets mål, og denne Traktat ikke indeholder fornøden hjemmel hertil, udfærdiger Rådet på forslag af Kommissionen og efter at have indhentet [udtalelse] [samstemmende udtalelse] fra Europa-Parlamentet med enstemmighed passende forskrifter herom i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet som fastsat i ... i denne Traktat."